

1131 VE

دانشگاه اصفهان

دانشکده علوم

گروه ریاضی

پایان نامه ی کارشناسی ارشد رشته ی ریاضی محض گرایش جبر

نمایش های کاکستر و مزدوجی برای

گروه های وایل

استاد راهنما

دکتر سعید اعظم

استاد مشاور:

دکتر ملیحه یوسف زاده

پژوهشگر:

زهرا وفایی

اداره اطلاعات و مدارک علمی
شماره ۱۱۴۲۷۴

۳۳۸۸ / ۴ / ۶

آذر ماه ۱۳۸۷

۱۱۴۲۷۴

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات،
ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق
موضوع این پایان نامه متعلق به دانشگاه
اصفهان است.

بسمه تعالی

دانشگاه اصفهان
دانشکده علوم
گروه ریاضی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته ریاضی محض گرایش جبر خانم زهرا وفایی

تحت عنوان:

گروههای وایل با نمایش کاکستر و نمایش مزدوجی

در تاریخ ... ۸۷/۹/۲ ..... توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه ..... عالی ..... به تصویب نهایی رسید.

با مرتبه علمی استاد

دکتر سعید اعظم

۱- استاد راهنمای پایان نامه

با مرتبه علمی استادیار

دکتر ملیحه یوسف زاده

۲- استاد مشاور پایان نامه

با مرتبه علمی دانشیار

دکتر علیرضا عبدالهی

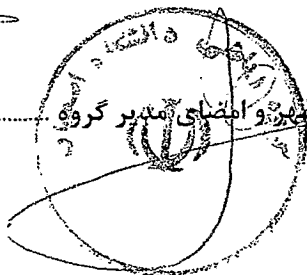
۳- استاد داور داخل گروه

با مرتبه علمی استادیار

دکتر ولی ا. شاه سنایی

۴- استاد داور خارج گروه

امضاء و امضای مدیر گروه

سپاس خداوند را که خود را به ما شناساند و شکر خویش را الهام فرمود و درهای معرفت را بر ما گشود، سپاس خداوند را که به من موهبت

داشتن پدر و مادر رعینت فرمود که در سیه محبت آنها بتوانم به تدوین این پایان نامه بپردازم.

این مجموعه را به من راهبانی های استاد کرامی و بزرگوارم جناب آقای دکتر سعید اعظم می دانم که فراتر از یک استاد راهبانه

نهایت صبر و سنگینی مرا تشویق و راهبانی نموده اند. بر خود لازم می دانم از زحمات بی دریغ ایشان صادقانه سپاسگزاری کنم که چه بشکر

من قطره ای در برابر دریای سیرکان محبت ها و کمک های ایشان می باشد. از دگاه این دستان توفیقی روز افزون برای ایشان خواهم.

از زحمات استاد مشاورم سرکار خانم دکتر یوسف زاده برای راهبانی ایشان کمال شکر را دارم.

زحمات اساتید داور آقای دکتر عبدالمی داور داخلی و جناب آقای دکتر شاه سنایی داور خارجی را ارج نهاده از ایشان

شکرمی نمایم.

همچنین از زحمات سرکار خانم ها کرامی، غازی، فرهمند و معمار که در تدوین این پایان نامه اینجانب را یاری نموده اند سپاسگزارم.

در پایان از زحمات بی دریغ پدر و مادرم و همچنین خواهر و برادرانم که شفقان من در این راه بودند کمال شکر را دارم.

تقدیم به

حضرت داروست

که هر چه دارم از اوست

و

تقدیم به دو موجود مقدس

پدر و مادرم

که عاشقانه سوختند تا روشن کر را هم باشند و کرمانش وجودم

چکیده

هدف این پایان نامه بررسی این است که کدام یک از گروه های وایل نظیر به سیستم های ریشه افاین تعمیم یافته دارای نمایش کاکستر و کدام یک از آنها دارای نمایش مزدوجی هستند. در این پایان نامه نشان می دهیم هر گروه وایل افاین تعمیم یافته نمایش مزدوجی نسبت به یک سیستم ریشه افاین یافته مناسب دارد.

واژه های کلیدی: مجموعه ی ریشه، گروه وایل، انعکاس، نمایش کاکستر، نمایش مزدوجی، گروه وایل افاین تعمیم یافته، سیستم های ریشه افاین تعمیم یافته.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مفاهیم اولیه	
۱-۱ سیستم های ریشه متناهی	۲
۲-۱ سیستم های ریشه افاین تعمیم یافته	۱۰
فصل دوم: نتایج مقدماتی	
۱-۲ گروه های وایل افاین تعمیم یافته	۲۴
۲-۲ ساختار گروه های وایل افاین تعمیم یافته	۲۷
۳-۲ نماد برای یک پایه	۳۸
۴-۲ سیستم های ریشه افاین تعمیم یافته از شاخص صفر	۴۶
فصل سوم: نمایش کاکستر	
۱-۳ مجموعه ی ریشه و نمایش کاکستر	۵۵
فصل چهارم: نمایش مزدوجی	
۱-۴ نمایش مزدوجی برای گروه های وایل	۶۵
۲-۴ نمایش مزدوجی برای گروه های وایل افاین تعمیم یافته	۸۴

پیش‌گفتار

در صد سال اخیر جبرهای لی با بعد متناهی مورد بررسی قرار گرفته‌اند، این جبرها سیستم ریشه‌ی متناهی دارند، گروه وایل آنها دارای نمایش مزدوجی و نمایش کاکستراست. در سال ۱۹۶۸، کزا^۱ و مودی^۲ کلاسی از جبرهای لی با بعد نامتناهی را تعریف کردند، این جبرهای لی دارای سه نوع سیستم ریشه متناهی، افاین و نامعین هستند. گروه وایل متناظر به سیستم‌های ریشه افاین و متناهی دارای نمایش کاکستر و نمایش مزدوجی است [۱۵]. در خلال سال‌های ۱۹۸۵ تا ۱۹۹۷ کلاس جدیدی از جبرهای لی مورد بررسی قرار گرفت که جبرهای لی افاین تعمیم یافته نام گرفت، سیستم ریشه این نوع جبرها سیستم ریشه افاین تعمیم یافته نامیده شد. در سال ۱۹۹۵ کریلیوک^۳ نشان داد که گروه وایل یک سیستم ریشه افاین تعمیم یافته شبکه‌ای ساده از رتبه بزرگتر از ۱ نمایش مزدوجی دارد [۱۳]، در سال ۱۹۹۷ سائیتو و تاک‌بایاشی^۴ تعمیمی از نمایش کاکستر برای گروه‌های وایل افاین تعمیم یافته از سیستم‌های ریشه افاین تعمیم یافته با پوچی ۲ را به دست آوردند [۱۷]. در سال ۲۰۰۰، اعظم نمایش مزدوجی برای زیر کلاسی از گروه‌های وایل افاین تعمیم یافته شامل گروه‌های وایل افاین تعمیم یافته از سیستم‌های ریشه افاین تعمیم یافته کاهشی با پوچی کمتر یا مساوی ۲ را به دست آورد [۳]. در سال ۲۰۰۸ اعظم و شاه‌سنایی محکی برای وجود نمایش مزدوجی گروه‌های وایل افاین تعمیم یافته از نوع A_1 به دست آوردند [۲].

V. Kaz^۱

R. V. Moody^۲

Y. Krylyuk^۳

T. Takebayashi^۴

این پایان نامه شامل چهار فصل است. در فصل اول به طور مختصر تعاریف اساسی و نتایج مورد نیاز در مورد سیستم‌های ریشه متناهی، نیم‌شبکه‌ها و سیستم‌های ریشه افاین تعمیم یافته را بیان می‌کنیم. در فصل دوم ابتدا به بررسی ساختار گروه‌های وایل افاین تعمیم یافته $\mathcal{W}$ می‌پردازیم. در این بخش نشان می‌دهیم $\mathcal{W}$ حاصل ضرب نیم‌مستقیمی از یک گروه وایل متناهی $\mathcal{W}$ و یک زیرگروه H از $\mathcal{W}$ است. در بخش سوم از این فصل نشان می‌دهیم برای یک سیستم ریشه افاین تعمیم یافته R از نوع X زیر مجموعه متناهی $\Pi(X)$ از ریشه‌های غیر ایزوتروپیک موجود است به طوری که $\mathcal{W}_{\Pi(X)}\Pi(X) = R^\times$ ، جایی که $\mathcal{W}_{\Pi(X)}$ زیر گروهی از $\mathcal{W}$ تولید شده توسط انعکاس‌های r_α برای $\alpha \in \Pi(X)$ است. در بخش آخرین فصل به مطالعه گروه‌های وایل نظیر به سیستم‌های ریشه با شاخص صفر می‌پردازیم. نتیجه مهم در این بخش این است که گروه‌های وایل نظیر به سیستم‌های ریشه افاین تعمیم یافته از شاخص صفر نمایش مزدوجی دارند (قضیه ۲-۳.۴).

در فصل سوم ابتدا تعریفی برای یک مجموعه ریشه ارایه می‌دهیم، و مفهوم نمایش کاکستر برای یک گروه نسبت به یک مجموعه ریشه را معرفی می‌کنیم. سپس نشان می‌دهیم یک گروه وایل افاین تعمیم یافته دارای نمایش کاکستر نسبت به سیستم ریشه افاین تعمیم یافته‌اش است اگر و تنها اگر از پوچی کمتر یا مساوی ۱ باشد.

فصل چهارم شامل دو بخش است. در بخش اول مفهوم نمایش مزدوجی برای یک گروه نسبت به یک مجموعه ریشه را معرفی می‌کنیم. سپس ثابت می‌کنیم اگر یک گروه وایل $\mathcal{W}$ نمایش کاکستر نسبت به یک مجموعه ریشه داشته باشد، آن‌گاه $\mathcal{W}$ نمایش

مزدوجی نسبت به این مجموعه ریشه دارد. در قضیه ۴-۷.۱ نشان می‌دهیم اگر یک گروه، نمایش مزدوجی نسبت به یک مجموعه ریشه R داشته باشد، آن‌گاه R مینیمال است. در بخش دوم از این فصل مفهوم سیستم ریشه مینیمال را برای سیستم‌های ریشه افاین تعمیم یافته معرفی می‌کنیم. در قضیه ۴-۹.۲ نشان می‌دهیم اگر R یک سیستم ریشه افاین تعمیم یافته و $\mathcal{W}$ گروه وایل آن باشد، آن‌گاه $\mathcal{W}$ نمایش مزدوجی نسبت به R دارد اگر و تنها اگر R مینیمال باشد. به علاوه در قضیه ۴-۱۲.۲ نشان می‌دهیم هر سیستم ریشه افاین تعمیم یافته R شامل یک سیستم ریشه مینیمال است. از این مطالب با هم نتیجه می‌گیریم که هر گروه وایل افاین تعمیم یافته نمایش مزدوجی نسبت به یک سیستم ریشه افاین تعمیم یافته دارد (قضیه ۴-۱۴.۲).

فصل ۱

مفاهیم اولیه

در این فصل به طور مختصر به معرفی سیستم‌های ریشه منتهای و سیستم‌های ریشه افاین تعمیم یافته می پردازیم و نتایج مورد نیاز در مورد این سیستم‌های ریشه را بررسی می کنیم.

۱-۱ سیستم‌های ریشه متناهی

تعریف ۱-۱-۱. فرض کنید V یک فضای برداری روی میدان $\mathbb{F}$ باشد. یک فرم دو خطی روی V تابعی چون f است که به هر جفت مرتب از بردارهای α و β در V یک اسکالر $f(\alpha, \beta)$ در $\mathbb{F}$ را تخصیص دهد و در شرایط زیر صدق کند:

$$f(c\alpha_1 + \alpha_2, \beta) = cf(\alpha_1, \beta) + f(\alpha_2, \beta)$$

$$f(\alpha, c\beta_1 + \beta_2) = cf(\alpha, \beta_1) + f(\alpha, \beta_2),$$

جایی که $c \in \mathbb{F}$.

تعریف ۱-۲-۱. فرض کنید f فرمی دو خطی روی فضای برداری V باشد. گوییم f متقارن است هرگاه به ازای همه‌ی بردارهای α و β در V ، $f(\alpha, \beta) = f(\beta, \alpha)$.

تعریف ۱-۳-۱. فرض کنید V یک فضای برداری روی میدان حقیقی با بعد متناهی است که بر روی آن یک فرم دو خطی متقارن معین مثبت $(\cdot, \cdot)$ تعریف شده است. زیر فضای H از V با بعد $\dim V - 1$ را یک ابر صفحه در V می‌نامیم. بنابراین برای $u \in V \setminus H$ داریم $H \oplus \langle u \rangle = V$.

تعریف ۱-۴-۱. برای $\alpha \in V \setminus \{0\}$ و $u \in V$ تبدیل خطی وارون پذیر

$$r_\alpha : V \rightarrow V$$

$$u \mapsto u - 2 \frac{(u, \alpha)}{(\alpha, \alpha)} \alpha,$$

را یک انعکاس در V می‌نامیم. به راحتی دیده می‌شود که $r_\alpha(\alpha) = -\alpha$ و برای

$$\beta \in H_\alpha = \{\gamma \in V \mid (\alpha, \gamma) = 0\},$$

$$r_\alpha(\beta) = \beta \text{ داریم}$$

تعریف ۱-۵.۱. زیر مجموعه R از V را یک سیستم ریشه متناهی می‌نامیم اگر در اصول زیر صدق کند:

(R۱) مجموعه R فضای V را پدید آورد، R متناهی باشد و $0 \notin R$

(R۲) برای $\alpha, \beta \in R$ داریم $r_\alpha(\beta) \in R$

(R۳) اگر $\alpha, \beta \in R$ ، آن‌گاه $(\beta, \alpha^\vee) \in \mathbb{Z}$ جایی که $\alpha^\vee := \frac{2\alpha}{(\alpha, \alpha)}$

تعریف ۱-۶.۱. سیستم ریشه R را کاهش یافته گوئیم هرگاه برای هر $\alpha \in R$ ، $\mathbb{R}\alpha \cap R = \{\pm\alpha\}$. ریشه α را کاهش یافته گوئیم هرگاه $\frac{1}{\alpha} \notin R$. همچنین $\|\alpha\| := (\alpha, \alpha)^\dagger$ را طول ریشه $\alpha \in R$ تعریف می‌کنیم.

تعریف ۱-۷.۱. سیستم ریشه R را تحویل ناپذیر می‌نامیم اگر نتوانیم R را به صورت $R = R_1 \uplus R_2$ بنویسیم جایی که $(R_1, R_2) = 0$ ، $R_1 \neq \emptyset$ و $R_2 \neq \emptyset$. از این جا به بعد همه‌ی سیستم‌های ریشه را تحویل ناپذیر در نظر می‌گیریم.

تعریف ۱-۸.۱. دو سیستم ریشه R_1 و R_2 را به ترتیب در فضای V_1 و V_2 در نظر می‌گیریم. این دو سیستم ریشه را یکریخت گوئیم اگر یکریختی (فضای برداری) $\varphi: V_1 \rightarrow V_2$ موجود باشد چنان‌که برای $\alpha, \beta \in R_1$ ، $(\varphi(\alpha), \varphi(\beta)^\vee) = (\alpha, \beta^\vee)$ و $\varphi(R_1) = R_2$.

تعریف ۱-۹.۱. فرض می‌کنیم R یک سیستم ریشه در V باشد. زیر گروه

$$W = \langle r_\alpha : \alpha \in R \rangle$$

را گروه وایل سیستم ریشه R می‌نامیم.

لم ۱-۱۰.۱ . فرض کنید R یک سیستم ریشه متناهی با گروه وایل $\mathcal{W}$ در V باشد.

برای $\alpha \in R$ و $r_\alpha \in \mathcal{W}$ شرایط زیر برقرار است:

(i) برای هر $\gamma, \beta \in R$ داریم

$$(r_\alpha(\beta), r_\alpha(\gamma)) = (\beta, \gamma).$$

(ii) برای هر $w \in \mathcal{W}$ داریم

$$wr_\alpha w^{-1} = r_{w(\alpha)}.$$

اثبات . (i) فرض کنید $\gamma, \beta \in R$ بنابراین

$$\begin{aligned} (r_\alpha(\beta), r_\alpha(\gamma)) &= (\beta - (\beta, \alpha^\vee)\alpha, \gamma - (\gamma, \alpha^\vee)\alpha) \\ &= (\beta, \gamma) - (\gamma, \alpha^\vee)(\beta, \alpha) - (\beta, \alpha^\vee)(\alpha, \gamma) + (\gamma, \alpha^\vee)(\beta, \alpha^\vee)(\alpha, \alpha) \\ &= (\beta, \gamma). \end{aligned}$$

(ii) با استفاده از (i) داریم

$$\begin{aligned} wr_\alpha w^{-1}(\beta) &= wr_\alpha(w^{-1}(\beta)) \\ &= w(w^{-1}(\beta) - (w^{-1}(\beta), \alpha^\vee)\alpha) \\ &= \beta - (\beta, w(\alpha^\vee))w(\alpha) \\ &= \beta - (\beta, w(\alpha)^\vee)w(\alpha) \\ &= r_{w(\alpha)}(\beta). \quad \blacksquare \end{aligned}$$

تذکر ۱-۱۱.۱ . فرض کنید R یک سیستم ریشه باشد و $\alpha, \beta \in R$. اگر θ زاویه بین

دو ریشه α و β باشد، آنگاه داریم

$$\|\alpha\| \|\beta\| \cos\theta = (\alpha, \beta), \quad |(\alpha, \beta)| \leq \|\alpha\| \|\beta\|$$

بنابراین

$$(\alpha, \beta^\vee)(\beta, \alpha^\vee) = 4 \cos^2 \theta,$$

از آنجایی که $0 \leq \cos^2 \theta \leq 1$ ، $(\beta, \alpha^\vee)$ و $(\alpha, \beta^\vee)$ علامت یکسان دارند و عبارت فوق یک عدد صحیح غیر منفی است، برای $\alpha, \beta \in R$ با شرط $\alpha \neq \pm\beta$ و

$\|\alpha\| \leq \|\beta\|$ ، جدول زیر را داریم

نامشخص

$(\alpha, \beta^\vee)$	$(\beta, \alpha^\vee)$	θ	$\ \beta\ ^2 / \ \alpha\ ^2$
۰	۰	$\pi/2$	نامشخص
۱	۱	$\pi/3$	۱
-۱	-۱	$2\pi/3$	۱
۱	۲	$\pi/4$	۲
-۱	-۲	$3\pi/4$	۲
۱	۳	$\pi/6$	۳
-۱	-۳	$5\pi/6$	۳

گزاره ۱-۱۲.۱. فرض کنید α و β دو ریشه مستقل خطی در سیستم ریشه R باشند.

(i) اگر $(\alpha, \beta) > 0$ ، آن‌گاه $\pm(\beta - \alpha) \in R$

(ii) اگر $(\alpha, \beta) < 0$ ، آن‌گاه $\pm(\alpha + \beta) \in R$.

اثبات. (i) از این‌که $(\alpha, \beta) > 0$ داریم $(\beta, \alpha^\vee) > 0$. با توجه به جدول فوق اگر

$(\beta, \alpha^\vee) = 1$ ، آن‌گاه با استفاده از شرط (R۲) داریم

$$r_\alpha(\beta) = \beta - (\beta, \alpha^\vee)\alpha = \beta - \alpha \in R,$$

حال اگر $(\alpha, \beta^\vee) = 1$ آن‌گاه داریم

$$r_\beta(\alpha) = \alpha - (\alpha, \beta^\vee)\beta = \alpha - \beta \in R.$$

(ii) با استفاده از قسمت (i) داریم

$$\begin{aligned} (\beta, -\alpha) > 0 &\implies \beta - (-\alpha) \in R \\ &\implies \beta + \alpha \in R \\ &\implies \pm(\beta + \alpha) \in R. \blacksquare \end{aligned}$$

تعریف ۱-۱۳.۱. فرض کنید α و β دو ریشه مستقل خطی در سیستم ریشه R

باشند. اگر d, u بزرگترین اعداد صحیح غیر منفی باشند به طوری که

$$S(\alpha, \beta) := \{\beta - d\alpha, \dots, \beta + u\alpha\} = \{\beta + n\alpha \mid n \in \mathbb{Z}\} \cap R,$$

آن‌گاه $S(\alpha, \beta)$ را α رشته از β می‌نامیم.

گزاره ۱-۱۴.۱. فرض کنید α و β دو ریشه مستقل خطی در سیستم ریشه R باشند.

قراری دهیم

$$S(\alpha, \beta) = \{\beta - d\alpha, \dots, \beta + u\alpha\},$$

جایی که d, u بزرگترین اعداد صحیح غیر منفی باشند که در تعریف ۱-۱۳.۱ صدق

می‌کند. بنابراین داریم

$$(i) \text{ برای } -d \leq i \leq u$$

$$\beta + i\alpha \in R,$$

به این معنی که α رشته از β بدون سوراخ است.

$$d - u = (\beta, \alpha^\vee) \quad (ii)$$

اثبات . با توجه به تعریف $S(\alpha, \beta)$ داریم

$$S(\alpha, \beta) = \{\beta + i\alpha \mid i \in \mathbb{Z}\} \cap R.$$

فرض کنید $r_\alpha \in \mathcal{W}$ ، بنابراین برای $\beta + i\alpha \in S(\alpha, \beta)$ داریم

$$\begin{aligned} r_\alpha(\beta + i\alpha) &= \beta - (\beta, \alpha^\vee)\alpha - i\alpha \\ &= \beta - ((\beta, \alpha^\vee) + i)\alpha \in S(\alpha, \beta) \end{aligned}$$

بنابراین

$$r_\alpha(S(\alpha, \beta)) \subseteq S(\alpha, \beta).$$

حال با توجه به این که $r_\alpha = r_\alpha^{-1}$ داریم

$$r_\alpha(S(\alpha, \beta)) = S(\alpha, \beta).$$

(i) فرض کنید $-d \leq j \leq u$ موجود باشد به طوری که $\beta + j\alpha \notin R$ ، بنابراین

$-d \leq s < r \leq u$ موجود است به طوری که

$$\beta + s\alpha \in R; \quad \beta + (s+1)\alpha \notin R,$$

$$\beta + r\alpha \in R; \quad \beta + (r-1)\alpha \notin R.$$

اگر $\circ < (\beta + s\alpha, \alpha)$ با استفاده از گزاره ۱-۱۲.۱، $\beta + (s+1)\alpha \in R$ که تناقض

است بنابراین $\circ \geq (\beta + s\alpha, \alpha)$. به طور مشابه اگر $\circ > (\beta + r\alpha, \alpha)$ با استفاده از گزاره

۱-۱۲.۱، $\beta + (r-1)\alpha \in R$ که تناقض است بنابراین $\circ \leq (\beta + r\alpha, \alpha)$. با توجه به

نتایج فوق داریم

$$(\beta + s\alpha, \alpha) \geq \circ \geq (\beta + r\alpha, \alpha).$$

از آنجایی که $(\alpha, \alpha) > 0$ داریم $s \geq r$ که با فرض $s < r$ در تناقض است. پس برای

$$\beta + i\alpha \in R, \quad -d \leq i \leq u$$

(ii) برای $-d \leq i \leq u$ و $r_\alpha \in \mathcal{W}$ داریم

$$r_\alpha(\beta + i\alpha) = \beta - ((\beta, \alpha^\vee) + i)\alpha,$$

و

$$r_\alpha(\beta + u\alpha) = \beta - ((\beta, \alpha^\vee) + u)\alpha.$$

بنابراین $r_\alpha(\beta + u\alpha)$ در $S(\alpha, \beta)$ بعد از $r_\alpha(\beta + i\alpha)$ قرار می‌گیرد، در حقیقت r_α رشته $S(\alpha, \beta)$ را برعکس می‌کند. چون r_α تبدیل خطی یک به یک و پوشاست پس باید $r_\alpha(\beta + u\alpha)$ به $\beta - d\alpha$ برود که کل مجموعه را بپوشاند. بنابراین داریم

$$r_\alpha(\beta + u\alpha) = \beta - d\alpha,$$

و در نتیجه $d - u = (\beta, \alpha^\vee)$. ■

تعریف ۱-۱۵.۱. زیر مجموعه Δ از سیستم ریشه R را یک پایه برای R می‌نامیم اگر

شرایط زیر برقرار باشد:

(i) Δ یک پایه برای V باشد،

(ii) هر عضو $\beta \in R$ را بتوانیم به صورت $\beta = \sum_{\alpha \in \Delta} k_\alpha \alpha$ بنویسیم، جایی که برای

تمام $\alpha \in \Delta$ ، $k_\alpha \in \mathbb{Z}_{\geq 0}$ یا برای هر $\alpha \in \Delta$ ، $k_\alpha \in \mathbb{Z}_{\leq 0}$. هر عضو Δ را یک ریشه ساده

می‌نامیم و $|\Delta| = \dim V$.

تابع $ht: R \rightarrow \mathbb{Z}$ با ضابطه $ht(\beta) = \sum_{\alpha \in \Delta} k_\alpha$ را تابع ارتفاع می‌نامیم و قرار می‌دهیم

$$R^+ = \{\beta \in R \mid ht(\beta) > 0\}, \quad R^- = \{\beta \in R \mid ht(\beta) < 0\}.$$

در این صورت $\Delta \subseteq R^+$ ، $R = R^- \cup \{0\} \cup R^+$. اعضای R^+ را ریشه‌های مثبت می‌نامیم. برای $\alpha, \beta \in R$ گوئیم $\alpha \leq \beta$ هرگاه $\beta - \alpha \in R^+$ و یا $\beta = \alpha$.

گزاره ۱-۱۶.۱. (i) هر سیستم ریشه متناهی R شامل یک پایه Δ است.

(ii) اگر $\mathcal{W} = \langle r_\alpha : \alpha \in \Delta \rangle$ ، آن‌گاه $\mathcal{W}' = \mathcal{W}$.

(iii) در هر سیستم ریشه متناهی کاهش یافته تحویل ناپذیر نسبت به رابطه $\leq$ یک ریشه ماکسیمال منحصر بفرد $\beta \in R$ وجود دارد. به‌ویژه برای هر $\alpha \in R$ ، $ht(\alpha) \leq ht(\beta)$ و همچنین برای هر $\alpha \in \Delta$ ، $(\alpha, \beta) \geq 0$ که در آن Δ یک پایه برای R است.

اثبات. به فصل ششم از مرجع [۶] رجوع کنید. ■

گزاره ۱-۱۷.۱. فرض کنید R یک سیستم ریشه متناهی تحویل ناپذیر کاهش یافته با پایه Δ و گروه وایل $\mathcal{W}$ باشد، در این صورت داریم

$$\mathcal{W}\Delta = R \quad (i)$$

(ii) اگر $\alpha, \beta \in R$ دو ریشه کاهش یافته باشند و $\|\alpha\| \neq \|\beta\|$ ، آن‌گاه برای هر

ریشه کاهش یافته $\gamma \in R$ داریم $\|\beta\| = \|\gamma\|$ یا $\|\alpha\| = \|\gamma\|$.

(iii) اگر $\alpha, \beta \in R$ و $\|\alpha\| = \|\beta\|$ ، آن‌گاه $w \in \mathcal{W}$ وجود دارد به‌طوری‌که

$$w(\alpha) = \beta$$

اثبات. به فصل ششم از مرجع [۶] رجوع کنید. ■

گزاره قبل بیان می‌کند که مدار هر ریشه α تحت گروه وایل همه‌ی ریشه‌های هم طول α را شامل است. همچنین گزاره قبل بیان می‌کند که در یک سیستم ریشه متناهی